

ОСОБЛИВОСТІ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

Яблочнікова В. О.

*асистент кафедри іноземної філології та перекладу
Вінницького торговельно-економічного інституту
Державного торговельно-економічного університету
м. Вінниця, Україна*

Початок ХХІ століття характеризується радикальними трансформаціями як у сфері міжнародних відносин, так і соціально-економічних структур і зв'язків в Україні. З розширенням міжнародної співпраці в рамках європейської економічної й політичної глобалізації кардинальним чином змінилися вимоги, що висуваються сьогодні працевлаштуваннями до випускників українських вищих навчальних закладів. Окрім високого професійного рівня сучасний фахівець з вищою освітою повинен володіти достатньо високим рівнем мовної і іншомовної компетентності для подальшої професійної діяльності, що забезпечує професійне зростання на основі вітчизняних і зарубіжних досягнень, обмін досвідом із зарубіжними колегами, здійснення наукових досліджень тощо [1].

Сьогодні професія юриста займає особливе місце в суспільстві, адже саме юрист займається вирішенням складних проблем соціально-політичного, економічного та міжнародного характеру. Таким чином, діяльність більшості напрямів нашого суспільства практично неможлива без цілеспрямованої творчої професійної діяльності фахівців-юристів. Якщо юрист знає дві та більше мов, це буде значною перевагою під час працевлаштування. Проте знання саме англійської є неодмінною умовою. При доборі персоналу перевага надається спеціалістам з вільним володінням англійською на такому ж високому рівні, що й українською мовою.

Знання іноземної мови здатне істотно підвищити ефективність наукових досліджень, а юрист-практик зі знанням іноземної має набагато кращі перспективи на ринку праці. Це дає змогу не тільки надавати юридичні послуги мовою клієнта, а й постійно підвищувати професійний та діловий рівень завдяки участі в різних конференціях, семінарах, а також під час проходження закордонних стажувань [1].

Найважливішою якістю сучасного фахівця є його здатність до ефективно повноцінної професійної іншомовної комунікації. Вивчення іноземної мови входить до переліку обов'язкових дисциплін у всіх

немовних вищих навчальних закладах й передбачає розвиток у студентів мовної компетентності, що забезпечує можливість користуватися лінгвістичною системою з метою спілкування взагалі і відповідно до професійної ситуації зокрема [2]. Типовою програмою з іноземної мови для юридичного профілю вищих закладів освіти передбачається підготовка майбутніх спеціалістів до спілкування іноземною мовою в усній та письмовій формах шляхом розвитку в них відповідних умінь та навичок, що обумовлюють успішну мовленнєву діяльність різними іноземними мовами. Проте практично не передбачає формування в студентів такого важливого новоутворення їхньої особистості, як професійна іншомовна компетентність, що забезпечує повноцінну реалізацію комунікативних намірів, мовних операцій та мовленнєвих дій шляхом адекватного та раціонального використання засобів іноземної мови в конкретних ситуаціях професійного спілкування [2].

Майбутнім юристам необхідно володіти грамотною, фаховою, логічно вибудованою мовою, вміти вести ділові переговори за допомогою відповідних методів вербального спілкування, готувати публічні виступи, застосовувати певні форми ведення дискусії, проводити обговорення проблем загальнонаукового та професійно орієнтованого характеру. Майбутній юрист повинен володіти нормами сучасної іноземної мови; користуватися фаховою термінологією; здійснювати комунікацію, доречно використовуючи власне іншомовну лексику; працювати зі спеціальною (фаховою) літературою; вільно користуватися різними функціональними стилями та їх підстилями у професійному вжитку; поповнювати та активно використовувати особистий термінологічний словник; орієнтуватися в типових і нетипових ситуаціях професійного спілкування; мати навички спонтанного мовлення [3].

Отже, оволодіння іноземною мовою у вищому навчальному закладі, що розглядається як засіб професійного зростання і підвищення творчої активності майбутніх фахівців, підвищення рівня загальної культури представників юридичної галузі, є необхідним компонентом професійної освіти. Принципово нові підходи та вимоги до використання іноземної мови в процесі професійної підготовки майбутнього фахівця пояснюються корінними змінами в системі освіти в цілому і в вищій професійній освіті зокрема [4].

Суспільство висуває нове соціальне замовлення – сучасності потрібні спеціалісти, які володіють іноземною мовою на достатньому рівні. Крім того, змінилися особисті інтереси й вимоги студентів немовних спеціальностей – вони відчують необхідність в отриманні практичних знань з іноземної мови, її використання в практичній професійній діяльності. Невипадково під час вибору додаткової освіти

більшість студентів віддають перевагу іноземним мовам поряд з правовими та економічними знаннями. Оволодіння іноземною мовою в немовному вищому навчальному закладі виконує практично всі функції загальноосвітньої та соціокультурної підготовки студентів, що має велике виховне значення. Оволодіння іноземною мовою сприяє також розвиткові пізнавальних і творчих функцій психіки. Розвиваються дуже важливі для майбутнього юриста інтелектуальні функції аналізу та синтезу, узагальнення, абстрактне мислення.

Література:

1. Семенов О. М., Насієнко Л. А. Професійна комунікативна підготовка майбутніх юристів: теорія і практика: монографія. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. 324 с.

2. Коваль Л. М. Формування у студентів немовних вищих навчальних закладів англійської професійно орієнтованої мовної компетенції. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2010. Вип. 20.4. С. 318–321.

3. Тарнопольський О. Б. Корнева З. М. Аспектний підхід до навчання англійської мови для спеціальних цілей у немовних ВНЗ. *Вісник ХНУ ім. В. Н. Каразіна*. 2011. Вип. 18. С. 231–239.

4. Колбіна Т. В., Олексенко О. О. Іноземна мова професійного спрямування: аспект міжкультурної комунікації. *Сучасна парадигма викладання іноземних мов у закладах вищої освіти* : тези доповідей Міжуніверситетського науково-практичного семінару. Харків : Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2019. С. 77–81.